ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΤΡΙΧΗ ΛΥΣΕΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ

Υπό τοῦ Καθηγητοῦ κ. Θ. Α. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

Στίς 25 Νοεμβρίου 1973, μονάδες τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων κινήθηκαν πραξικοπηματικά καί ἀπέτρεψαν τήν ἐξουσία ἀπό τόν Γεώργιο Παπαδόπουλο. Ὁ τελευταῖος, μέ τή σειρά του, εἶχε καταλάβει ἐπίσης τήν ἐξουσία μέ στρατιωτικό πραξικόπημα τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1967. Πολλοί ἄνθρωποι τήν 25η Νοεμβρίου ἀνέπνευσαν μέ ἀνακούφιση ἤ ἐκφράστηκαν φιλοσοφικά λέγοντας: «Μάχαιραν ἔδωσες, μάχαιραν θά λάβῃς».

Σήμερα σχεδόν οἱ πάντες, ἀκόμη καί πρώην ἐνδεχομένοι συνοδοιπόροι τοῦ Παπαδοπουλισμοῦ, ἐπικρίνουν τά 6½ χρόνια τῆς «ἀβεβαιοκρατίας» του. Ὁ Γ. Παπαδόπουλος κατηγορεῖται ἀπό τούς πρώην ὑποστηρικτάς του ὅτι συγκέντρωσε ὑπερβολικές ἐξουσίες στά χέρια του, καθώς καί ὅτι δημιούργησε «Παπαδοπουλικό» καθεστώς, ὅτι προσπάθησε νά διαιωνίσῃ μιά προσωποπαγῆ δικτατορία προδίδοντας «ἐπαναστατικά ἰδεώδη», καί ἄλλα σχετικά. Αὐτό πού δέν λέγουν οἱ ἐπιδέξιοι ἐπικριταί τοῦ παρελθόντος (καί συνήθως οἱ ἐκθειάζοντες τούς ἑκάστοτε κρατοῦντας) εἶναι ὅτι κάθε εἴδους δικτατορία — εἴτε προσωπική εἴτε συλλογική, δικτατορία στρατιωτικῶν ἤ τεχνοκρατῶν, φιλοσόφων ἤ ἐπιχειρηματιῶν — εἶναι ἀκατάλληλο πολιτικό σύστημα γιά τήν Ἑλλάδα. Μ' ἄλλα λόγια, ἡ δικτατορία σάν πολιτικό σύστημα (καί ἀσχέτως τῆς ποιότητος τῶν ἀνθρώπων πού τήν ἐπανδρώνουν) εἶναι ἐπιζήμια γιά τά συμφέροντα ἑνός Λαοῦ μέ προσόντα γεωγραφικῆς τοποθεσίας καί πολιτιστικῆς παράδοσης, ὅπως τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ὁ ἀπολογισμός τῆς ἑπταετίας τῆς στρατιωτικῆς δικτατορίας στήν Ἑλλάδα μπορεῖ νά ἀποδοθῇ ἁπλᾶ ὡς «ἑπτά χρόνια ντροπῆς». Στά χρόνια αὐτά χιλιάδες Ἑλλήνων φυλακίσθηκαν ἤ ἐκτοπίσθηκαν. Τά βασανιστήρια, ἡ λογοκρισία καί ἡ «ἀφελληνοποίησις» τῶν ἀντιπάλων του ἔγιναν οἱ μέ-

> «...Περιέργως, ὁ μῦθος τῆς Ἀμερικανικῆς Παντοδυναμίας» στήν Ἑλλάδα ἐξακολουθεῖ νά καλλιεργεῖται ἀπό δικτατορικούς καί ἀντιδικτατορικούς κύκλους. Τό νά ἐξακυλουθοῦν οἱ Ἕλληνες νά ἐξηγοῦν (καί ἀποδέχονται) τήν κακοδαιμονία τους ἀποκλειστικά ἀπό τήν δράση καί ἐπιρροή «ξένων παραγόντων», «ξένων δακτύλων», «σκοτεινῶν δυνάμεων» κλπ., εἶναι ἰσοδύναμο μέ τό νά ἀρνοῦνται στόν ἑαυτό τους τό ψυχολογικό δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως...».

θοδοι πολιτικῆς ἀναμετρήσεως ἑνός καθεστῶτος πού μωροφιλοδοξοῦσε νά ἀναπλάσῃ τήν πνευματική στάθμη καί νοοτροπία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἡ ἐξ φυσικά ἔφερε τήν ἀντίδραση, καλλιέργησε τήν ὀργάνωση παρανόμων ἀντιστασιακῶν ὁμάδων, καί οἱ ὁμοῦδες ἔγιναν γιά πολλούς ἀντιδικτατορικούς παράγοντες ὁ μόνος τρόπος ἐκφράσεως σέ ἕνα τόπο ὅπου ἡ λογοκρισία καί ὁ στρατιωτικός νόμος στέρησαν στούς πολίτες τό δικαίωμα τῆς εἰρηνικῆς καί ἐλεύθερης ἐκφράσεως τῆς κριτικῆς καί τοῦ ἀντιλόγου.

Τό καθεστώς τοῦ 1967 πού αὐθαίρετα χρησιμοποίησε τόν πομπώδη τίτλο «Ἐθνική Κυβέρνησις», κατηγόρησε τήν μεταπολεμική πολιτεία (καί τούς πολιτικούς) τῆς Ἑλλάδος γιά ἀσία, ἀνικανότητα, συναλλαγή, φαυλότητα, κομμουνιστολατρεία καί ἄλλα συναφῆ «ἁμαρτήματα». Φυσικά καμμιά ἀπ' αὐτές τίς ὑπερβολικές κατηγορίες δέν τεκμηριώθηκε ἱκανοποιητικά καί κανείς πρώην πολιτικός δέν δικάστηκε ἀπό τό Παπαδοπουλικό καθεστώς γιά τυχόν παραπτώματα τοῦ παρελθόντος.

Ἡ μόνη κατά τή γνώμη μου οὐσιαστική κατηγορία ἐναντίον τῶν λεγομένων «παλαιῶν πολιτικῶν» πού μπορεῖ σήμερα νά τεκμηριωθῇ εἶναι ὅτι ἐπέτρεψαν — ἄν ὄχι ὑπέβαλψαν — τήν ἐκπαίδευση ἀνδρώπων τῆς νοοτροπίας τύπου Γ. Παπαδοπούλου οἱ ὁποῖοι ἔφθασαν σέ «θέσεις κλειδιά» καί ἀργότερα κατέλαβαν τήν ἐξουσία χρησιμοποιώντας παρανόμους καί παραϊεραρχικές μεθόδους.

****

Τό καθεστώς τῆς «παρενθέσεως», πού δυστυχῶς μετεβλήθη σέ κεφάλαιο κακοδαιμονίας στόν πλούσιο τόμο τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, δημιούργησε περισσότερα προβλήματα ἀπ' ὅσα προσπάθησε νά λύσῃ.

Τό παληό πολιτειακό σύστημα κατηγορήθηκε γιά κ βερνητική ἀστάθεια (ὅτι ἡ χώρα ἔπασχε, δηλαδή, ἀπό ὑπε ἀριθμες ἐκλογικές ἀναμετρήσεις καί ἀλλεπάλληλα κυβε νητικά σχήματα). Ἀλλά καί ὁ Γ. Παπαδόπουλος καθιέρω τήν ἀστάθεια μέ τήν μέθοδο τοῦ ἐτησίου ἀνασχηματισμ τῶν κυβερνήσεών του. Π. χ., μέ τήν ἐξαίρεση τοῦ σχεδόν μ νίμου Παπαδοπουλικοῦ συνεργάτου (Ἀδ. Ἀνδρουτσοπούλου πολυάριθμοι ἦταν οἱ κλητοί, δοτοί καί κατά κάποιον τρό διωρισμένοι ὑπουργοί, σύμβουλοι καί δορυφόροι τῶν διαφ ρων ἐθνικο – παπαδοπουλικῶν κυβερνήσεων. Οὔτε μπορο νά ποδμε ὅτι εἶναι δεῖγμα προόδου ἡ ἀντικατάσταση πολ ἀριθμων ἐκλογικῶν ἀναμετρήσεων ἀπό ἰσάριθμα πραξικ πήματα πού ἔγιναν τῆς μόδας μετά ἀπό τό 1967.

Στόν καιρό ἐκπαιδευτικό τομέα τά τεράστια προβλήματ τῆς ἀνωτάτης παιδείας ὄχι μόνο δέν ἀντιμετωπίσθηκαν ἀλ ἐπιδεινώθηκαν. Τά Ἀνώτατα Ἱδρύματα τῆς χώρας ἔχουν σιαστικά παραλύσει ἀπό τίς ἀρχές τῶν φοιτητικῶν γεγονότ τοῦ 1972. Στις καλές τέχνες πολιτικά κριτήρια ἐπιτυχίας ἀν κατέστησαν αἰσθητικά κριτήρια. "Ετσι, σήμερα τό ἔργον κανῶν ἀνθρώπων ὅπως οἱ μουσικοί μας Θεοδωράκης, Ξαρχ κος καί Μαρκόπουλος, θεωρεῖται ἀκατάλληλο γιά τά «ἀν ρίσματα» αὐτά τῶν Ἑλλήνων.

Στήν ἐξωτερική πολιτική, ἡ ἐπιμονή στήν διατήρηση δ κτατορικῶν μεθόδων, ὡδήγησε στήν ἀπομόνωση τῆς Ἑλλάδ ἀπό τούς μεγάλους Εὐρωπαϊκούς Ὀργανισμούς τῆς Κοιν Ἀγορᾶς καί τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἡ Ἀμερικανι συμπαράσταση, ὅταν μέ πολιτική δυσθυμία δόθηκε στό κ θεστώς τοῦ Παπαδόπουλου, στοίχισε προφανῶς στήν Ἑλλάδ τιμήματα ὑπερβολικῶν παραχωρήσεων στρατηγικῆς καί κονομικῆς φύσεως στήν ὑπερατλαντική «προστάτιδα δύναμ

Στό Κυπριακό οἱ διακοινοτικές συνομιλίες ἔχουν ἀποτε ματωθῇ καί οἱ στρατιωτικές κυβερνήσεις τῶν Ἀθηνῶν δ ἔχουν ἀντιμετωπίσει τόν ἐπικίνδυνο διχασμό τῶν Ἑλληνοκ πρίων μέ σύνεση, ἀποθαρρύνοντας ἐγκαίρως τίς πράξε βίας τῆς ἀναχρονιστικῆς Γρίβικης παρατάξεως.

Ὕστερα ἀπό ἑπτά χρόνια «ψυχοκρατίας», ἡ Ἑλλάς ἐξ κολουθεῖ νά στρέφεται συνταγματικῆς τάξεως. Τά ἀστυνομε μένα δημοψηφίσματα καί οἱ ἀλλεπάλληλες συντακτικές πρ ξεις καλλιεργοῦν συστηματικά τό κλίμα τῆς προχειρότητ καί ἀβεβαιότητος. Τό μόνο πιά σίγουρο συναίσθημα τοῦ Ἕ ληνα εἶναι ὅτι ἡ ἐξουσία ἀντί νά πηγάζῃ ἀπό τόν Λαό π γάζει ἀπό τίς κάννες τῶν περιστρόφων καί τίς ἐρπύστρι τῶν τάνκς τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν μονάδων στό λεκαν πέδιο τῆς Ἀττικῆς.

****

Ἄφησα τόν τομέα τῆς οἰκονομίας τελευταῖον γιατί ἐδ τουλάχιστον — καί σύμφωνα μέ σύγχρονες οἰκονομικές θε ρίες — τά δικτατορικά (συγκεντρωτικά) καθεστῶτα ἐπιφ ρουν καλλίτερα ἀποτελέσματα οἰκονομικῆς προόδου (ἀλλ ὄχι πάντοτε δικαίας κατανομῆς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματο ἀπό τά δημοκρατικά συστήματα. Ἀλλά καί ἐδῶ, δυστυχῶς, ἀπολογισμός πρέπει νά εἶναι ἀρνητικός. Ἡ Ἑλλάς πάσχ σήμερα ἀπό ὑπερβολικό πληθωρισμό, μικροπρόθεσμο καί ψηλότοκο ὑπερδανεισμό, ὑπερβολική αὔξηση τοῦ δημοσί ρέος καί σχεδόν κατακόρυφη αὔξηση τοῦ γάσματος μετ ξύ εἰσαγωγῶν καί ἐξαγωγῶν (εἰς βάρος τῶν ἐξαγωγῶν "Οπως τελευταίως ἐπεσήμανε στίς δηλώσεις του ὁ πρώ ὑπουργός κ. Γεώργιος Μαῦρος, ἡ ἀντιμετώπιση τῶν οἰκον μικῶν προβλημάτων ἀπό τούς κρατοῦντες εἶναι ἀπρογρα μάτιστη, σπασμωδική, ἀσυντόνιστη καί τελικά ἀνεπαρκή Καί πρέπ. νά σκεφτῇ κανείς ὅτι τό 1967 οἱ στρατιωτικές κ βερνήσεις παρέλαβαν μιά χώρα ἡ ὁποία ἐπί δεκαπενταετ ἀνεπτύσσετο μέ ρυθμό 6–8% ἐτησίως (δηλαδή ἔχοντας μετ τήν Ἰαπωνία τό καλλίτερο ρεκόρ ἀναπτύξεως μεταξύ τ κρατῶν τοῦ Δυτικοῦ Οἰκονομικοῦ Συνασπισμοῦ (OECD).

Πρίν ἀπό τό 1967 ἡ Ἑλλάς εἶχε πολιτικά κόμματα, ἐκλ γές, ἐλεύθερο τύπο καί προοδευτικές διαθέσεις στόν ἐκπα δευτικό τομέα. Δέν τῆς ἔλειπαν τά μεγάλα προβλήματα, ἀ λά ποιό κράτος σήμερα ὀφίσταται χωρίς προβλήματα; Στ περίοδο τῆς λεγόμενης μεγάλης πολιτικῆς κρίσεως (1955 - 67 ἕνας νέος ἄνθρωπος, ὁ Σωτήρης Πέτρουλας, σκοτώθηκε ἀ ἀτύχημα κατά τή διάρκεια τῶν ἐπεισοδίων τοῦ Ἰουλίου 19

Ἀπεναντίας, τόν Νοέμβριο τοῦ 1973, ὅστεσο ἀπό σχεδ ἑπτά χρόνια «ἀναμορφωτικῆς διοικήσεως» ἀπό αὐτοδιορ σμένους «ἐθνοσωτῆρες», ἡ Ἑλλάς ἔχει καπετανάτα ἀντί γ κόμματα (π.χ. τούς «σκληρούς», τούς «μαλακούς», τούς «κα τάφιτες», τούς «σταματελοπουλικούς» κλπ.). Παραπάνω, τ πρόσφατα αἱματηρά γεγονότα τοῦ Πολυτεχνείου (ρῆμες ὁ γιάζουν, καί συγχρόνως ἐξοργίζουν, σχετικά μέ τόν ἀκρι ἀριθμό τῶν νεκρῶν φοιτητῶν πού κυμαίνεται ἀπό 13 ὡς 4 δείχνουν ὅτι τό χάος, ἡ βία, ἡ ἔνοπλη ἀναμέτρηση καί τό ὀμ δικό ψυχολογικό ἀγώγιο εὐθυκιμοῦν καί θερεύουν κάτω ἀ τόν ἐπιφανειακό ζυγό τῶν δικτατοριῶν.

****

Το καθεστώς της 25ης Νοεμβρίου έμφανίσθηκε πρόσκαιρα να δίνη τέρμα στους άστοχους πειραματισμούς των δημάδων Παπαδοπούλου. Ο Ελληνικός πολιτικός κόσμος, μὲ ρεαλισμὸ καὶ εὐθυχρισία, ἐτήρησε στάση ἐπιφυλακτικὴ δίδοντας στὴ νέα ὁμάδα στρατιωτικῶν - πολιτικῶν μιὰ σχετικὴ ἐλευθερία κινήσεων. Ἡ ἐλπίδα τῶν πολιτικῶν ἦταν, προφανῶς, ὅτι οἱ στρατιωτικοὶ θὰ πασχαροῦσαν τὴ θέση τους σὲ μιὰ πεπειραμένη Κυβέρνηση Ἐθνικῆς Ἑνότητος (καὶ ἀναγνωρίσεως) ποὺ θὰ ἀνελάμβανε τὸ σκληρὸ καὶ πολύπλοκο ἔργο τῆς ἀμεσου ἀντιμετωπίσεως τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς χώρας — προετοιμάζοντας συγχρόνως τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν μετάβαση, ἀνεύμακτα καὶ ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας, τῆς Ἑλλάδος σὲ ἕνα σύστημα γνήσιας καὶ ἀντιπροσωπευτικῆς δημοκρατίας.

Δυστυχῶς οἱ ἐλπίδες αὐτὲς ἀρχίζουν νὰ σβήνουν. Ἀπὸ τὴν σύνθεσή της (χρησιμοποίηση πρώην Παπαδοπουλικῶν ὑπουργῶν), ἀπὸ τὰ μέτρα της καὶ τὶς ἐπίσημες δηλώσεις της, ἡ Κυβέρνηση Γκιζίκη—Ἀνδρουτσοπούλου (Ἰωαννίδη) φαίνεται, νὰ ἐπιστρέφη στὰ νωπὰ ἀκόμη ἀχνάρια τῆς Παπαδοπουλικῆς ἀβεβαιοκρατίας. Ἡ διαιώνιση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, τὸ ἀδικαιολόγητο κλείσιμο ἐφημερίδων, οἱ συλλήψεις, τὸ ἄνοιγμα τοῦ στρατοπέδου συγκεντρώσεως στὴ Γυάρο, ἡ ἔρση τῆς «μονιμότητος» τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων, οἱ γενικολογίες καὶ ἀοριστολογίες σχετικὰ μὲ μελλοντικὲς ἐκλογὲς καὶ σύγχρονα συντάγματα (χωρὶς πάντοτε τακτὲς προθεσμίες καὶ χωρὶς τὴν συμμετοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ) ὅλα αὐτὰ ὑπενθυμίζουν τὴν περίοδο τοῦ 1967 - 69.

Ἀλλὰ οἱ συνθῆκες, ὅπως γρήγορα θὰ ἀνακαλύψουν οἱ κρατοῦντες, δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἐπανάληψη χρεωκοπημένων μέτρων τῆς ἐποχῆς Παπαδοπούλου. Ἡ Ἑλλὰς σήμερα, κοντὰ στὴν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, πρέπει νὰ ἀντιμετωπίση τεράστια οἰκονομικὰ καὶ τεχνικὰ προβλήματα. Τὰ δὲ ὅρια τῆς ἀνοχῆς καὶ ὑπομονῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ (καὶ ἰδίως τῆς νεολαίας ἡ ὁποία εἶναι ἀμέτοχη — καὶ ἀδιάφορη — τῶν «ἁμαρτιῶν» τοῦ παρελθόντος) ἔχουν ἐξαντληθῆ. Ἡ διαιώνιση τῆς στρατοκρατίας δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γιγαντώση τὸ χάσμα ποὺ ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Λαοῦ. Οἱ στρατιωτικοὶ ὅταν παίζουν τὸν ρόλο πολιτικῶν πρέπει νὰ ξέρουν ὅτι θὰ θεωροῦνται ὑπεύθυνοι τῶν πολιτικο-οἰκονομικῶν χειρισμῶν τῶν κυβερνήσεών των. Ἀλλὰ ὁ ρόλος τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων πρέπει νὰ εἶναι ἡ περιφρούρηση τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας καὶ ὄχι ἡ ἀστυνόμευση τοῦ κυβερνητικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἡ διαχείρηση τῶν γενικῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐξουσία συνήθως φθείρει τοὺς πολιτικούς. Τραγικὸ παράδειγμα μᾶς δίνουν τὰ προβλήματα τῆς Κυβερνήσεως Νίξον τὴν τελευταία διετία. Ἡ ἀνάμιξη τοῦ Στρατοῦ σὲ πολιτικὲς ὑποθέσεις καὶ εὐθύνες — προπαντὸς σὲ περίοδο μεγάλων οἰκονομικῶν κρίσεων σὰν τὴ σημερινὴ θὰ συνεχίση νὰ φθείρη τὴ θεσμικὴ ὑπόσταση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τοῦ εὐσεβοῦς γοήτρου των.

Μιὰ μόνον ὁμαλὴ (ΑΝΑΙΜΑΚΤΗ) διέξοδος ὑπάρχει. Ἡ παραχώρηση τῆς Ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς κρατοῦντες σὲ μιὰ Κυβέρνηση Ἐθνικῆς Ἑνότητος ποὺ θὰ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸ σύνολο — σχεδὸν — τῶν Ἑλληνικῶν Πολιτικῶν δυνάμεων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος.

****

Ἡ ὁμαλὴ ἐπιστροφὴ στὴ Δημοκρατία θὰ ἀποδείξη, συχρόνως, πόσο ἀνεδαφικοί, ἐπικίνδυνοι καὶ ἀναχρονιστικοὶ εἶναι οἱ ὁραματισμοὶ «δυναμικῶν λύσεων» (ἀντιαποικιακῶν παναστάσεων τύπου Βιετνάμ) σὲ ἕνα τόπο ποὺ ἔχει πληρώσει καὶ μὲ τὸ παραπάνω ἕνα τεράστιο φόρο αἵματος γιὰ νὰ κερδίση καὶ νὰ προφυλάξη τὶς ἐλευθερίες του.

Πρέπει, ἐπίσης, νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ «λύσις Κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἑνότητος» ἀρχίζει νὰ ἀποκτᾶ τελευταίως καινούργιους ὑποστηρικτὰς μεταξὺ τῶν πρώην συνεργατῶν καὶ συνοδοιπόρων τοῦ συγχρονήματος Παπαδοπούλου. Διαφαίνεται, ἐπιπροσθέτως, καὶ μιὰ αἰσθητὴ στροφὴ τῆς Ἀμερικανικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἡ ὁποία ἐκ τῶν ὑστέρων παραδέχεται μὲ λύπη καὶ πράξεις τὴν χρεοκοπία καὶ τὴν ἀστάθεια τῶν «φιλικῶς διατεθειμένων στρατιωτικῶν καθεστώτων». Ἀλλὰ αἱ «λύσεις» τῶν μεγάλων ἑλληνικῶν προβλημάτων δὲν πρέπει νὰ δίδονται σὰν ἀποτέλεσμα τῶν «GREEN LIGHTS» τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τῶν διαφόρων ἠμιεπισήμων πρακτορίσκων τη

Ἡ ὥρα, νομίζω, ἔφθασε γιὰ τοὺς Ἕλληνες νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν μπορεῖ μιὰ νὰ θεωρεῖται ἕνα ἀμερικανικὸ προτεκτοράτο ποὺ κινεῖται σπασμωδικὰ καὶ πε θήνια, ἀνάλογα μὲ τὶς διαθέσεις καὶ τὰ «σινιάλα» ἀπροσώπων (καὶ πολλὲς φορὲς ἀνυπάρκτων) δυνάμεων στὴν Οὐάσιγκτων. Μετὰ τὴν ραγδαία μεταπολεμικὴ πρόοδο τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τὸν τερματισμὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Βοηθείας, οἱ μοχλοὶ τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπιρροῆς στὴν Ἑλλάδα, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ἀντικειμενικὰ ἐλαττωθῆ. Περιέργως, ὁ μῦθος τῆς «Ἀμερικανικῆς Παντοδυναμίας» στὴν Ἑλλάδα ἐξακολουθεῖ νὰ καλλιεργεῖται ἀπὸ δικτατορικοὺς καὶ ἀντιδικτατορικοὺς κύκλους. Τὸ νὰ ἐξακολουθοῦν οἱ Ἕλληνες νὰ ἐξηγοῦν (καὶ ἀποδέγονται) τὴν κακοδαιμονία τους ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν δοάση καὶ ἐπιρροὴ «ξένων παραγόντων», «ξένων δακτύλων», «σκοτεινῶν δυνάμεων» κλπ., εἶναι ἰσοδύναμο μὲ τὸ νὰ ἀρνοῦνται στὸν ἑαυτό τους τὸ ψυχολογικὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως.

Ἡ ὥρα τελικὰ ἔφθασε γιὰ νὰ δοθῆ μιὰ οὐσιαστικὰ ἑλληνικὴ λύση στὰ ἑλληνικὰ προβλήματα. Οἱ διεθνεῖς συνθῆκες ὑφέσεως ἐπιτρέπουν περισσότερη ἀνεξαρτησία στοὺς μικροὺς Λαούς. Δὲν χρειάζονται πιὰ «πράσινα φῶτα» ἀπὸ προστάτιδες δυνάμεις γιὰ νὰ λύνονται ἑλληνικὰ προβλήματα ἀπὸ Ἕλληνες.

Ἡ δημοκρατικὴ Ἑλλὰς ποὺ μπορεῖ νὰ ξαναγεννηθῆ τὸ 1974 δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται πιὰ ἕνα ἄβουλο ἐξάρτημα τοῦ Δυτικοῦ κόσμου (REAL ESTATE), ἀλλὰ νὰ πάρη τὴ θέση της σὰν εὔρωστο, ἰσότιμο καὶ δημοκρατικὸ μέλος τοῦ Εὐρωπαϊκο-Ἀμερικανικοῦ συμπλέγματος ἀνεπτυγμένων χωρῶν.

Οἱ περιπέτειες τῆς ἑπταετίας τοῦ Παπαδόπουλου (που δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι εἶναι γέννημα καὶ θρέμα τῆς μεταπολεμικῆς εἰκοσαετίας) ἔχουν διδάξει πολλὰ στοὺς Ἕλληνες. Ἡ ἀνανέωση, ἡ πρόοδος, οἱ νέες πολιτικὲς δυνάμεις ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ δικαιοσύνη.... δὲν εἶναι δῶρα ποὺ χαρίζονται ἀπὸ δικτάτορες σὲ ἕνα πειθήνιο καὶ εὐνουχισμένο Λαό.

Εἶναι, ἁπλούστατα, φυσιολογικὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐλεύθερης καὶ δημιουργικῆς πολιτικῆς ἄμιλλας καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐμπειρίας ποὺ μόνο ἡ ἀπρόσκοπτη καὶ θετικὴ συμμετοχὴ στὰ κοινὰ μπορεῖ νὰ καλλιεργήση.

Στὴν τελευταία ἀνάλυση, ἡ πολυπόθητη πολιτικὴ ὡριμότης ἑνὸς Λαοῦ εἶναι ὁ αὐτοσεβασμός του.

Θ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ